

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 135/08-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa na neverejnom zasadnutí 12. februára 2009 prerokoval prijatú sťažnosť M. F., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. P. P., H., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín (predtým Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom) v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 227/01 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 227/01 **p o r u š i l** základné právo M. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. M. F. **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Trenčín **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. M. F. **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume 209 € (slovom dvestodevät eur), ktorú je Okresný súd Trenčín **p o v i n n ý** vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. P. P., H., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

I.

1. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 135/08-13 z 18. marca 2008 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť M. F., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trenčín (predtým Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom) v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 227/01 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.1 Podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), výkon súdnictva k 1. januáru 2008 vo veci sťažovateľa prešiel z odovzdávajúceho Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na nadobúdajúci Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo, že: *«Na sťažovateľa bola podaná obžaloba na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom dňa 3. 10. 2001 sp. zn. 1 T 227/01 pre viaceré trestné činy opísané v obžalobe - „v bode 1, 4 obžaloby pokračovací trestný čin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 1, 2 písm. a Trestného zákona a v bode 2, 3 obžaloby krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a Trestného zákona v bode 3 obžaloby spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona. Napriek podanej obžalobe dňa 3. 10. 2001 nebolo do dňa podania tejto sťažnosti vo veci právoplatne rozhodnuté. Okresný súd v Novom Meste nad Váhom a neskôr aj Okresný súd Trenčín pracovisko Nové Mesto nad Váhom vo veci nenariadili do roku 2006 hlavné pojednávanie a nevykonali žiadne úkony voči sťažovateľovi resp. voči ostatným obžalovaným. Dňa 24. 01. 2006 bolo nariadené hlavné pojednávanie v uvedenej trestnej veci sp. zn. NM 1 T 227/01, ale vzhľadom na závalu v doručovaní pri obžalovaných - sťažovateľ a obžalovaný M. V. súd*

odročil hlavné pojednávanie na deň 14. 03. 2006. Dňa 14. 03. 2006 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom sťažovateľ uviedol, že zmenil ustanoveného obhajcu a navrhol si zvoliť obhajcu JUDr. K. Hlavné pojednávanie bolo odročené na termín 29. 06. 2006, pričom bolo výslovne uvedené: „Obž. ml. F. a obž. V. budú eskortovaný z ÚVTOS H. a z ÚVV L.“ Vzhľadom k tomu, že si sťažovateľ neurčil zvoleného obhajcu, bol mu opatrením určený obhajca ex offi JUDr. K. Hlavné pojednávanie na deň 29. 06. 2006 však bolo zrušené a to z dôvodu, že „zákonný sudca vo väzobnej veci obž. M. F. nedal súhlas na predvedenie obž. M. F.“ V súdnom spise č. k. NM 1 T 227/01 sa nachádza aj oznámenie JUDr. M. J. z ktorej vyplýva, aby sa v predmetných veciach (NM 1 T 227/01) nerozhodovalo do právoplatnosti skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5 T 16/06, nakoľko sa jedná o väzobnú vec. Od 29. 06. 2006 až do dňa podania tejto sťažnosti neboli vykonané žiadne úkony zo strany Okresného súdu Trenčín. Zo strany sťažovateľa neboli vykonané žiadne úkony, ktorými by spôsobil prieťahy v konaní. Nekonaním vecne a miestne príslušného súdu od podania obžaloby do 23. 01. 2006 a nevytýčením hlavného pojednávania od 29. 06. 2006 dochádza k prieťahom v konaní z dôvodu nečinnosti príslušného súdu. ...

Z uvedeného vyplýva, že súd napriek vykonaným dôkazom v prípravnom konaní nevykonával v priebehu viac ako 5 rokov hlavné pojednávanie, na ktorom by začalo aspoň dokazovanie v uvedenej právnej veci. Zo strany sťažovateľa nedošlo k žiadnym prieťahom, nakoľko bol aktívny a svojimi podaniami sa dožadoval rozhodnutia v uvedenej trestnej veci. Zo spisu č. k. NM 1 T 227/01 vyplýva, že počas celého obdobia len uvedená vec menila zákonného sudcu a teda prieťahy v konaní neboli žiadnym právne relevantným spôsobom objasnené. Zároveň bola podaná žiadosť zo strany Okresného súdu Trenčín č. k. 5 T 16/06, aby sa v iných právnych veciach (vrátane konania sp. zn. NM 1 T 227/01) nekonalo do právoplatného skončenia konania 5 T 16/06. ...

Sťažovateľ ... žiada aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk, ktoré odôvodňuje tým, že v tomto konaní súd nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty. ... Rozsah primeraného zadosťučinenia je daný neodstránením stavu právnej neistoty, ktorý doposiaľ nebol odstránený, nakoľko v uvedenej veci ešte doteraz nezačalo dokazovanie v súdnom konaní. ...

Sťažovateľ požaduje, aby Okresný súd Trenčín nahradil trovy právneho zastúpenia právneho zástupcovi sťažovateľa za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (príprava a prevzatie veci a písomné podanie súdu) a teda priznal odmenu v sume 7 656 Sk ...»

2.1 Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Trenčín svojím postupom v konaní sp. zn. NM 1 T 227/01 porušil základné právo M. F. ... na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresnému súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 227/01 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

M. F. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk..., ktoré mu je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Trenčín je povinný zaplatiť náhradu trov konania M. F. v sume 7 656 Sk... na účet jeho advokáta Mgr. P. P. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. M. J., listom z 15. apríla 2008 sp. zn. Spr. 469/08 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 24. apríla 2008 a jeho doplnením zo 4. februára 2009.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení popísala chronológiu napadnutého konania a uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„... Skutková a právna zložitost' prípadu

Po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. NM-1 T/227/2001 nemôžem konštatovať zvýšenú skutkovú ani právnu zložitost' tejto veci.

Prietahy, ktoré podľa názoru súdu spôsobil sťažovateľ a ktoré boli spôsobené súdom.

Z predmetného súdneho spisu som zistila, že sťažovateľ nespôsobil žiadne prietahy v konaní. Prietahy vo veci som zistila v čase do 2. 7. 2004, kedy sa vec nachádzala na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom, kedy bola vec pridelená zákonnému sudcovi JUDr. I. P., ktorý vo veci následne plynulé konal. Vo veci nebolo dôvodne konané počas

rozhodovania vo väzobnej veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 5 T/16/2006, kde sa M. F. nachádzal vo väzbe a jednalo sa o prednostnú väzobnú vec. Zákonný sudca JUDr. I. P. priebežne žiadal správy o tom, v akom štádiu sa väzobná vec nachádza a ďalší zákonný sudca po právoplatnom skončení väzobnej veci vydal bez prieťahov uznesenie o zastavení trestného stíhania, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 9. 2007.

Spis tunajšieho súdu sp. zn. NM-1 T/277/2001 Vám nemôžem zaslať z dôvodu, že vec nie je doteraz právoplatná voči ďalším spoluobvineným a to ml. J. M. a ml. M. V. a vo veci sa vykonávajú úkony. Zároveň Vám oznamujem, že netrváme na ústnom pojednávaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky“.

3.2 Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu uviedol, že:

«... V zmysle ustanovenia § 215 ods. 5 zákona č. 301/2005 Trestný poriadok v znení neskorších predpisov: „Uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému.“ bolo potrebné predmetné uznesenie o zastavení konania zo dňa 31. 7. 2007 doručiť obvinenému – M. F.

V zmysle ustanovenia § 215 ods. 6 TP: „Obvinený a poškodený môže proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania okrem odseku 1 písm. f a obvinení aj odsek 3 podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.“, pričom v zmysle ustanovenia § 187 ods. 1 TP: „Sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorému uznesenie smeruje, a to do troch dní od oznámenia...“ ak bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 31. 7. 2007 doručené M. F. neskôr ako dňa 18. 09. 2007, mohol M. F. ako obvinený podať sťažnosť voči tomuto uzneseniu, následkom čoho mohlo predmetné uznesenie nadobudnúť právoplatnosť až po 18. 9. 2007, a nie 18. 09. 2007 ako uvádza vo svojom vyjadrení Okresný súd Trenčín.

Naša strana trvá na uvedených skutočnostiach v podanej ústavnej sťažnosti a preto trváme na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie.»

Právny zástupca sťažovateľa však podaním zo 4. februára 2009 oznámil ústavnému súdu, že: „... v právnej veci vedenej na Ústavnom súde SR pod sp. zn. II. ÚS 135/08 uvádzam, že netrvám na verejnom pojednávaní.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej

republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného Okresným súdom Trenčín (predtým Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom) pod sp. zn. NM 1 T 227/01:

Dňa 5. októbra 2001 podala Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresná prokuratúra“) Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom obžalobu na sťažovateľa (v tom čase maloletého), ml. J. M. a ml. M. V. pre pokračovací trestný čin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 247 ods. 1 a ods. 2 písm. c) aktuálne platného a účinného Trestného zákona a iné na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Dňa 5. novembra 2002 bola vec pridelená sudkyni JUDr. E. Z.

Dňa 29. septembra 2003 bola vec pridelená sudkyni Mgr. S. M.

Dňa 2. júla 2004 bola vec pridelená sudcovi JUDr. I. P.

Dňa 2. augusta 2004 Okresný súd Nové Mesto nad Váhom požiadal Register trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „register trestov“) o zaslanie odpisov z registra trestov obžalovaných.

Dňa 16. augusta 2004 register trestov doručil Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom požadované odpisy.

Dňa 9. mája 2005 súd žiadal správy z miesta bydliska o obžalovaných, ďalej požiadal register trestov o zaslanie odpisov z registra trestov obžalovaných a pripojil k spisu sp. zn. 1 T 227/01 rozsudky sp. zn. 1 T 49/02, 12 T 43/03, 1 T 99/02 a sp. zn. 13 T 181/03.

Dňa 18. mája 2005 register trestov doručil okresnému súdu požadované odpisy.

Dňa 23. mája 2005 Mestský úrad v N. doručil súdu správy o obžalovaných.

Dňa 27. mája 2005 Obvodný úrad v N. doručil súdu výpisy z registra priestupkov týkajúce sa obžalovaných. V ten istý deň Obvodné oddelenie Policajného zboru N. a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru T. zaslalo súdu zistené údaje o obžalovaných.

Dňa 16. augusta 2005 JUDr. J. K., obhajca obžalovaného M. V., požiadal súd o nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 27. decembra 2005 súd nariadil termín hlavného pojednávania na 24. január 2006.

Dňa 5. januára 2006 JUDr. S. Š., obhajca obžalovaného J. M., požiadal súd o odročenie termínu nariadeného hlavného pojednávania.

Dňa 13. januára 2006 JUDr. D. M., obhajkyňa sťažovateľa, taktiež požiadala súd o odročenie termínu nariadeného hlavného pojednávania.

Dňa 24. januára 2006 súd odročil termín pojednávania na 14. marec 2006.

Dňa 13. februára 2006 súd požiadal Krajskú prokuratúru v Trenčíne o udelenie súhlasu na predvedenie sťažovateľa a obžalovaného M. V. na hlavné pojednávanie nariadeného na 14. marec 2006.

Dňa 9. marca 2006 bolo súdu oznámené, že sťažovateľ sa nachádza vo väzbe v inej trestnej veci Okresného súdu Trenčín vedenej pod sp. zn. 5 T 16/2006, pričom bude potrebné počkať s rozhodovaním vo veci na právoplatné skončenie väzobnej veci.

Dňa 13. marca 2006 sťažovateľ zaslal súdu vyhlásenie o vzdaní sa práva na povinnú obhajobu.

Dňa 14. marca 2006 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. jún 2006.

Dňa 20. marca 2006 sťažovateľ požiadal súd, aby mu bola sprístupnená zápisnica z hlavného pojednávania zo 14. marca 2006, ďalej požiadal o ustanovenie obhajcu „ex offo“.

Dňa 5. apríla 2006 súd ustanovil sťažovateľovi za obhajcu JUDr. D. K.

Dňa 3. mája 2006 súd požiadal Okresný súd Nové Mesto nad Váhom o zaslanie spisu sp. zn. NM 1 T 227/01 a sp. zn. 3 T 150/05.

Dňa 2. júna 2006 súd požiadal o udelenie súhlasu na predvedenie sťažovateľa na hlavné pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 29. jún 2006.

Dňa 19. júna 2006 bolo oznámené súdu, že súhlas na predvedenie sťažovateľa udelený nebol, preto termín hlavného pojednávania nariadený na 29. jún 2006 bol zrušený.

Dňa 28. septembra 2006 súd zisťoval stav konania vedeného pod sp. zn. 5 T 16/06, predovšetkým sa zaujímal o to, kedy je predpoklad skončenia veci.

Dňa 29. septembra 2006 bolo súdu oznámené, že vec sp. zn. 5 T 16/06 je odročená na neurčito.

Dňa 12. januára 2007 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. R. D.

Dňa 22. januára 2007 sťažovateľ splnomocnil obhajobou v predmetnej veci Mgr. P. P.

Dňa 31. januára 2007 súd požiadal register trestov o zaslanie odpisov na obžalovaných a zisťoval trvalý pobyt obžalovaných. Odpisy ešte boli v ten deň doručené súdu.

Dňa 2. apríla 2007 Register obyvateľov Slovenskej republiky oznámil súdu údaje o trvalom pobyte obžalovaného J. M.

Dňa 12. apríla 2007 súd zisťoval, či je vec sp. zn. 5 T 16/06 právoplatne skončená.

Dňa 16. apríla 2007 bol súdu zaslaný právoplatný rozsudok vo veci sp. zn. 5 T 16/06.

Dňa 16. júla 2007 súd vyžiadal odpis z registra trestov na sťažovateľa a určil termín neverejného zasadnutia na 31. júl 2007. V ten istý deň bol súdu doručený požadovaný odpis z registra trestov.

Dňa 31. júla 2007 sa vo veci uskutočnilo neverejné zasadnutie. Súd uznesením č. k. NM-1 T 227/01-395 konanie voči sťažovateľovi zastavil, keďže trest, ku ktorému môže toto trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri úhrnnom treste odňatia slobody vo výmere 13 rokov nepodmienečne, ktorý bol pre iný trestný čin sťažovateľovi právoplatne uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 5 T 16/06-994. Uznesenie č. k. NM-1T 227/01-395 nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2007.

Dňa 4. septembra 2007 súd vyžiadal odpisy z registra trestov na obžalovaných, ktoré mu boli doručené ten istý deň.

Dňa 13. septembra 2007 sťažovateľ vyhlásil, že trvá na prerokovaní veci sp. zn. 1 T 227/01.

Dňa 19. septembra 2007 sťažovateľ svoje vyhlásenie vzal späť.

Dňa 6. decembra 2007 súd zrušil opatrenie o ustanovení obhajcu JUDr. D. K. pre sťažovateľa.

Dňa 3. januára 2008 bola vec pridelená sudkyni JUDr. E. T.

Dňa 19. mája 2008 súd uznesením č. k. 1 T 227/01-419 a uznesením č. k. 1 T 227/01-422 rozhodol, že trestné stíhanie obžalovaných J. M. a M. V. zastavuje, pretože trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý im pre iný trestný čin bol uložený.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Trenčín (predtým Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom) v konaní vedenom pod sp. zn. NM I T 227/01 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že zdĺhavý priebeh napadnutého konania nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci. Právnu alebo faktickú zložitosť napadnutého konania inak vo svojom vyjadrení nenamietala ani predsedníčka okresného súdu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, teda dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci opakovane nečinný v období od 5. októbra 2001 do 2. augusta 2004 (tridsaťštyri mesiacov), od 16. augusta 2004 do 9. mája 2005 (deväť mesiacov) a od 27. mája 2005 do 27. decembra 2005 (sedem mesiacov). Okresný súd teda najmenej počas štyroch rokov vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako obžalovaný počas napadnutého súdneho*

konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že vzhľadom na ustanovenie § 18b ods. 1 zákona o sídlach a obvodoch súdov otázku toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov v okolnostiach danej veci, posudzoval postup odovzdávajúceho Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a nadobúdajúceho Okresného súdu Trenčín ako celok so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami pre Okresný súd Trenčín, vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemohol prihliadnuť na to, že k zbytočným prieťahom v danej veci došlo v podstate pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Pretože vo veci sťažovateľa okresný súd uznesením č. k. NM-1T 227/01-395 rozhodol, pričom toto rozhodnutie medzičasom nadobudlo právoplatnosť, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk (teda 3 319,39 eur) ktoré zdôvodnil najmä tým, že „v tomto konaní súd nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práva sťažovateľa, ako aj povahu napadnutého konania považuje za odôvodnené v sume 2 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si uplatnil trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 15. marca 2007). Za dva úkony vykonané v roku 2007 patrí odmena v sume dvakrát po 98,59 € a režijný paušál dvakrát po 5,91 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 209 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2009